

चिचिला गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ७

सङ्ख्या: २

मिति: २०८०/०१/०३

भाग - १

चिचिला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको सूचना

भूमि ऐन, २०८०

प्रस्तावना: चिचिला गाउँपालिकाभित्रका दर्ता खालि भएका, दर्ता छुट जग्गा, सार्वजनिक क्षेत्र भनि नतोकिएको, परापूर्वकालदेखि भोग चलन गर्दै आएका जग्गाहरूलाई व्यवस्थापन गर्न र नाप नक्सा भई कित्ताकाट, क्षेत्रफल कायम भएको जग्गाहरू सामुदायिक वन, राष्ट्रीय वन, सार्वजनिक बाहेकका जग्गालाई भोग चलनको आधारमा राजश्वको दायरामा ल्याउन पर्ने भएकोले यस विधेयक बनाएको छ ।

परिच्छेद —१

प्रारम्भिक

(१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस विधेयकको नाम “भूमि विधेयक, २०८०” रहेको छ ।

(२) यो विधेयक चिचिला गाउँपालिकाभित्र तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

(२) परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

क) “वडाध्यक्ष” भन्नाले चिचिला गाउँपालिकाको वडाको वडा अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

ख) “वडा सदस्य” भन्नाले चिचिला गाउँपालिकाको वडा सदस्य सम्झनुपर्छ ।

ग) “सम्बन्धित सामुदायिक वनको अध्यक्ष” भन्नाले सामुदायिक वनको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

घ) “सम्बन्धित टोल विकासको अध्यक्ष” भन्नाले वडाको टोल विकास संस्थाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

- ड) “सम्बन्धित वडाको सचिव” भन्नाले चिचिला गाउँपालिकाको वडा कार्यालयको सचिवलाई सम्झनुपर्छ ।
- च) “सार्वजनिक जग्गा” भन्नाले व्यक्तिको नाममा नभएका जग्गाहरू सम्झनुपर्दछ ।
- छ) “राजिनामा” भन्नाले कुनैपनि व्यक्तिले निःशुल्क सार्वजनिक प्रयोजनका लागि लिखित मन्जुरी गरी कार्यालयलाई दिएको पत्र सम्झनुपर्छ ।
- ज) “कार्यालय” भन्नाले चिचिला गाउँपालिकाको कार्यालय वा मातहतका कार्यालयहरूलाई सम्झनुपर्नेछ ।

स्पष्टिकरण: “सार्वजनिक जग्गाहरू” भन्नाले कुनै सार्वजनिक सेवाको लागि दर्ता भएको जग्गा वा दर्ता हुन बाँकी भोगचलन गरिएको जग्गा, बजार, मठ मन्दिर, गुम्बा, बौद्ध, चर्च, सेमिचोड भवन, सामुदायिक अस्पताल, खानेपानी तथा सिचाईको मुहान, सामुदायिक विद्यालय, सडक, पदमार्ग, स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूको भवन तथा जग्गा, खेलकुद मैदान रंगशाला, प्राकृतिक वा कृत्रिम पोखरी, पर्यटन पार्क, औद्योगिक ग्राम, सामुदायिक भवन तथा क्लब भवन र समाधी स्थल, धार्मिक तथा साँस्कृतिक स्थान

परिच्छेद-२

सार्वजनिक प्रयोजनको व्यवस्थापन

- (३) सार्वजनिक जग्गाको प्रयोजन: (१) कुनै सार्वजनिक जग्गाको लागि सम्बन्धित जग्गा धनीले तत्काल पास गर्न नसक्ने नमिल्ने भएको खण्डमा वा वैदेशिक रोजगार वा बैकमा धितोमा फुकुवा नभएसम्मको लागि जग्गा धनीको मन्जुरी नामा र वडाको सिफारिसको आधारमा भौतिक संरचना निर्माण गर्न बाधा पर्नेछैन ।
- (२) सार्वजनिक प्रयोजनको लागि तोकिएको कित्ता नम्बर र तोकिएको क्षेत्रफलमा निशुल्क जग्गा उपलब्ध गराउन एक पटक मन्जुरीनामा दिई सकेपछि फिर्ता लिन पाईने छैन ।
- (३) दफा ३(२) बमोजिम प्राप्त भएको जग्गामा सरकार वा सार्वजनिक निकायले कम्तिमा ५ वर्षभित्रमा प्रयोगमा नल्याएमा सार्वजनिक निकायले क्षतिपूर्ति ब्यहोर्नेछ ।
- (४) सार्वजनिक उपयोगको लागि निर्माण गरिएको भौतिक संरचना निर्माणको क्रममा व्यक्तिगत जग्गामा असर नपुग्ने गरी निर्माण गर्नुपर्नेछ । असर पुगेको अवस्थामा संरक्षण गर्न आवश्यक व्यवस्थापन वा क्षतिपूर्ति दिनु पर्नेछ ।
- (५) निशुल्क प्राप्त भएको जग्गामा सार्वजनिक निकायले आयोजना तथा परियोजना सञ्चालन गर्नु परेमा जग्गादाता आयोजना सञ्चालनको समिति पदाधिकारीमा बसी आयोजना सञ्चालन गर्न बाधा पर्नेछैन ।

परिच्छेद-३

दर्ता र राजस्व प्रक्रिया सम्बन्धमा

(४) जग्गा दर्ता व्यवस्था:

(१) २०४९ साल देखि नापी भई बखत फिल्डबुकमा कित्ता नं. र क्षेत्रफल उठेका जग्गा दर्ताका लागि आवश्यक पर्ने कागजात वा प्रमाणहरू देहाय बमोजिम हुनुपर्नेछ ।

क) २०४९ सालभन्दा अगाडी तिरो रसिद,

ख) राजिनामा कागजात,

ग) ७ नम्बरी फाँटवारी,

घ) अदालतबाट फैसला भएको कागजात,

ङ) फिल्ड बुक उतार र ट्रेस नक्सा,

च) सामुदायिक वनको सिफारिस,

छ) सम्बन्धित वडा सिफारिस समितिको निर्णय ।

(२) नाप नक्सा भई कित्ताकाट, क्षेत्रफल कायम भएको जग्गाहरू सामुदायिक वन, राष्ट्रीय वन सार्वजनिक बाहेकका जग्गालाई भोग चलनको आधार राजस्वको दायरामा ल्याउन आर्थिक ऐनमा समावेश गरी राजस्व दायरा बढाई केन्द्रीय सरकारसँग समन्वय गरी दर्ता प्रकृया अगाडी बढाउनको लागि पहल गर्नुपर्नेछ ।

(३) दर्ता कितावमा दर्ता भएका जग्गा विक्री वितरण उक्त दर्ता भएकै आधारमा विक्री वितरण तथा हकभोग हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन ।

- (४) दर्ता किताब राख्ने: २०४९ सालमा फिल्डबुकका कित्ता नं. उठेका जग्गाहरूको लगत/ दर्ता किताब राख्ने व्यवस्था गाउँपालिकाले गर्नेछ । अनुसूची १ बमोजिमको दर्ता किताब हुनेछ । तर राष्ट्रीय वन, सार्वजनिक वन, सार्वजनिक जग्गा, धार्मिक वन, खोलानाला, भीरपाखा, समाधी स्थल व्यक्तिको नाममा दर्ता हुने छैन ।
- (५) गाउँपालिकाको दर्ता किताबमा दर्ता भएकै आधारमा नेपालको भूमि ऐन २०२१ को दफा ७ बमोजिम हदबन्दीको प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (६) राजस्व सम्बन्धमा: (१) २०४९ सालमा नापी भइ फिल्डबुकमा कित्ता नं. र क्षेत्रफल उठेका जग्गा सम्बन्धि व्यवस्थाको आर्थिक ऐनमा तोकिए बमोजिम मालपोत कर लिन सक्नेछ ।

परिच्छेद-३

वडा समिति सम्बन्ध

(७) वडा समितिमा देहायमा पदाधिकारीहरू हुनेछन्;

- क) वडाध्यक्ष संयोजक
- ख) वडा सदस्यहरू सदस्य
- ग) सम्बन्धित सामुदायिक वनको अध्यक्ष सदस्य
- घ) सम्बन्धित टोल विकासको अध्यक्ष सदस्य
- ङ) सम्बन्धित वडाको सचिव सदस्य-सचिव

परिच्छेद-४

अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन सम्बन्ध

(८) ऐलानी वा अन्य सरकारी जग्गा वा अभिलेखमा नाप नक्साको समयमा नापी नभएको तर परम्पराकाल देखि भोग चलन/जोतपोत गर्दै आएको अव्यवस्थित जग्गा व्यवस्था गर्नका लागि स्थानीय सरकार त्यस्ता प्रकृतिको जग्गाको लगत राख्ने व्यवस्था गर्नेछ ।

(९) अव्यवस्थित बसोबास/ भोगचलन गर्दै आएको जग्गाको दर्ताका लागि आवश्यक पर्ने कागजातहरू देहाय बमोजिम पेस गर्नु पर्नेछ ।

- क) २०४९ सालभन्दा अगाडी तिरो रसिद,
- ख) राजिनामा कागजात,
- ग) ७ नम्बरी फाँटवारी,

घ) दर्ता छुटको सूचना भएको बखत नापी तथा मालपोतमा पेस गरेको निवेदन प्रतिलिपि

ङ) सामुदायिक वनको सिफारिस,

च) सम्बन्धित वडा सिफारिस समितिको निर्णय,

(१०) नियम बनाउने अधिकार: यस ऐनको कार्यान्वयनको लागि कार्यपालिकाले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ ।

(११) मापदण्ड, निर्देशिका वा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्ने:

(१) यो ऐन संघीय ऐन वा प्रदेश ऐन सँग बाझिएको हदमा संशोधन गरिनेछ ।

(२) यो विधेयक हालको मितिमा निर्माण भएता पनि सार्वजनिक सेवाको लागि मन्जुरी दिएको स्थानीय तह सञ्चालन निर्माण गठन स्थापित २०७३ बाट लागू हुनेछ ।

अनुसूची -१

दफा (४) को उपदफा ४ बमोजिम

दर्ता नं.	जग्गा धनीको नाम,थर	ठेगाना	कित्ता नम्बर	क्षेत्रफल	संलग्न गरेको कागजातको विवरण

प्रमाणीकरण मिति: २०८०/०१/०३

आज्ञाले,
शुक्रादेवी राई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत